

عنوان مقاله:

بررسی واژه های قریب المعنی با صلاه در قرآن کریم

محل انتشار:

نخستین همایش ملی واژه پژوهی در علوم اسلامی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

عبدالرضا زاهدی - استادیار دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی

سیده بنت الهدی حسینی زاده - دانشجوی کارشناسی ارشد علوم قرآنی

خلاصه مقاله:

صلوه، اصلی ترین واژه ای است که در قرآن به معنای نماز به کاررفته است و به نظر می رسد این واژه اصطلاحی قرآنی است که قرآن آن را در این عبادت خاص به کاربرده است. افزون، بر این واژه «دعا» نیز در برخی آیات قرآن به معنای نماز آمده است چنانچه یکی از معانی «صلوه» دعاست. شاید اطلاق صلوه بر نماز به این علت باشد که نوعی دعا و خواندن خداست. دعا در قرآن کریم به معنای مطلق عبادت یا خصوص صلوه به کار رفته است. تسبیح نیز از واژه هایی است که برخی صحابه شماری از آیات مشتمل بر آن را بر صلوه تطبیق کرده اند. برخی قرآن پژوهان اطلاق تسبیح بر صلوا را در این آیه از باب اطلاق اسم لازم بر ملزوم آن شمرده اند. اقامه در قرآن به صورت کنایه در نماز به کار رفته است. راغب معتقد است هرچا خداوند نماز را ستوده و به نماز امر کرده است، واژه اقامه را به کاربرده و با آوردن این واژه خواسته بر انجام دادن نماز همراه با حقوق و شرایط آن تأکید کند. سجده نیز مانند رکوع یکی از اجزای اصلی نماز است و در برخی آیات با ذکر جزء (سجده) کل (نماز) ارائه شده است. رکوع، خم شدن و سرپایین آوردن است که در عرف دینی بر یکی از ارکان نماز اطلاق می شود. از آن جا که رکوع، نخستین جزء از نماز است که نشان می دهد شخص در حال نماز است؛ از این جهت در مقام تعبیر، به جای نماز، رکوع ذکر شده است. دین در آیه شریفه «وان اقم وجهک للدين حنیفا و لاتکونن و المشرکین»، (یونس/105) بر نماز اطلاق شده است. جمعی از مفسران واژه ایمان در آیه شریفه «وماکان الله لیصیع ایمانکم: را به معنای نماز دانسته است. واژه تهجد در آیه ی شریفه «و من اللیل فتهجد به نافله لک غسی ان یبعثک ربک مقاماً محموداً»؛ (اسراء/79) به معنای نماز شب تفسیر شده است. همچنین واژه استغفار در قرآن به معنای نماز شب آمده است از آن جهت که بخشی از نماز شب استغفار و در آن به استغفار توصیه شده است. واژه قنوت، نیز در آیه 9 زمر به نماز تفسیر شده است.

کلمات کلیدی:

صلوه، دعا، تسبیح، رکوع، سجود، استغفار، تهجد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/508370>

